

Críticaòpera

Misteri, bellesa i terror

Pelléas et Mélisande

Intèrprets: Julie Fuchs, Simon Keenlyside, Stasnislas de Barbeyrac, Franz-Josef Selig
Gran Teatre del Liceu, de Barcelona, fins al 18 de març

Ho diré d'entrada: al Gran Teatre del Liceu, fins al 18 de març vinent, s'hi pot veure un espectacle extraordinari amb el muntatge de l'òpera *Pelléas et Mélisande*. Ho és, sens dubte, per la música de Debussy, que, amb la convicció que la dramaturgia moderna encarnada per Maurice Maeterlinck (del qual va adaptar el drama homònim) requeria unes formes equivalents, va concebre una partitura que enceta els camins de l'òpera contemporània explorats per Berg i Schönberg: el cant es converteix en declamació mentre que la música és plena de tensions, tan exigent com hipnòtica. Ho és també per la delicadesa i la profunditat amb què, conduïda pel seu director titular, Josep Pons, l'Orquestra del Liceu interpreta aquesta música tan subtil, fosca i enigmàtica que demana atenció. També pels seus intèrprets. Tanmateix, tractant-se d'una representació, ho és

Una escena de l'òpera 'Pelléas et Mélisande' ■ DAVID RUANO

de manera fonamental per la concepció escènica d'Àlex Ollé, que, reposada al Liceu amb la col·laboració de Susanna Gómez, compta amb una magnífica escenografia d'Alfons Flores. Es fa estrany que aquest muntatge no s'hagués tornat a representar des de la seva estrena fa set anys a la Semperoper de Dresden.

Mélisande, criatura misteriosa interpretada esplèndidament per la soprano Julie Fuchs, apareix

en un bosc encarnat amb una estructura metàl·lica laberíntica. Després que la corona de la jove caigui a l'aigua, un element recurrent en el muntatge, Mélisande és trobada per Golaud, assumit pel baríton Simon Keenlyside amb tanta força com matís. Fascinat, Golaud se l'endú cap a la cort d'Allemonde (un regne imaginari, intemporal) demanant abans permís per fer-ho (amb la intervenció del seu germanastre Pelléas

davant de l'avi de tots dos: el rei Arkal) sense que se sàpiguen els motius del desterrament. Tota l'obra està plena d'enigmes i convida a preguntes sense resposta.

Pelléas (el tenor Stasnislas de Barbeyrac, tan consistent com lleuger) i Mélisande s'enamoren només de veure's: un amor prohibit i mortal (en la tradició de *Tristany i Isolda*) que transgredeix l'ordre patriarcal que el muntatge evidencia: Mélisande es

converteix en una presonera de Golaud, que arriba a agredir-la posseït per la gelosia, i fins és assetjada per Arkal, encarnat de manera impecable pel baix Franz-Josef Selig.

La idea que Mélisande viu sotmesa i atrapada en un món reclos es representa amb una caixa negra de vuit metres d'alçada que va girant i va obrint-se mostrant l'interior: un palau que, amb un exterior que a vegades té l'aparença d'un ossari gegant, sembla esculpit en una roca. A dins, fent-se visibles, hi ha els espais domèstics: el món real en què Mélisande és controlada i espiada. Tanmateix, també passadissos i coves que duen a un món imaginari, cap a on fuig Mélisande amb el seu estimat Pelléas fins que aquest, just quan es declaren el seu amor, cau vora l'aigua assassinat per Golaud. En morir també Mélisande, després de parir un fill, hi ha un desdoblament: el seu jo autèntic mor junt amb l'esperit de Pelléas mentre que una doble sent les disculpes hipòcrites de Golaud i Arkal. Molta bellesa. I també molt de terror.

Imma Merino

Crítica
teatre

Jordi Bordes

La sal del pa

L'oreneta

Dijous, 24 de febrer (fins al 18 d'abril) a La Villarroel.

La posada en escena de Josep Maria Mesures deixa que el llevat fermenti sense necessitat de forçar res. L'obra flueix i, en les pauses, creix i es palpa el respirar profund del públic. Els ulls brillen des que es va desembolicant la trama. La intriga es manté i la sal del pa esgarrapa la tràquea suau-ment. Atrapen les ganes d'entendre què hi ha de cert i què hi ha de fals en aquesta aparent trobada fortuïta entre un noi que vol assajar una cançó amb una venerada professora de cant. La inseguretat dels personatges fa que la topada sigui aparatosa, per moments, patètica. Però, en el fons, tots tenen un dolor que neix de la mateixa absència. I la combinació aleatòria de plorar, empipar-se i amagar-se els guareix de les ferides. Emma Vilarasau i Dafnis Balduz amaguen les pors i els secrets dels personatges. Hi ha un dolor que es respira en l'ambient, en els àlbums de fotos, en les dedicatòries. Hi ha una carta que esdevé catàrtica. I un fet social (que per a la majoria de les persones seria un tràgic succés més i que, en realitat, és cabdal en aquesta situació).

El dramaturg Guillem Clua és un mestre acarant les emocions i els sentiments. Ho fa amb la generositat d'exposar els seus sentiments i l'ofici de saber emocionar evitant l'excés, com si fos un ceramista que va traient tot el que sobra d'una peça i la deixa despallada, tensa, sorprenent en els canvis de volums si es gira l'objecte. Clua torna a tractar la incomprensió de la societat per l'homosexualitat: no és suficient l'aparent victòria legal, sinó que cal celebrar-la com a demostració de llibertat universal. En el melodrama hi ha tocs de comèdia imprescindible perquè els personatges, els actors i el públic agafin una alenada d'aire per tornar a bussejar pel dolor de la història.

Críticamúsica

David Castillo

Gurruchaga, queda't amb nosaltres

Orquesta Mondragón

Festival Barnasants
Teatre Joventut (l'Hospitalet de Llobregat), 5 de març

Gran expectativa havia generat la participació de l'Orquesta Mondragón en el Barnasants. Més encara perquè Javier Gurruchaga l'havia ajornat un mes a causa d'un coronavirus –sobre el qual va fer no poques bromes– i, també, perquè són considerats el millor grup de rock de finals dels setanta i anys vuitanta i noranta. El donostiarra juga a casa i es va demostrar amb un Teatre Joventut de l'Hospitalet ple a vessar i

un concert extraordinari, on la banda va combinar els contes d'Edgar Allan Poe, en especial *El corb*, que Gurruchaga interpretava en una cantonada de l'escenari, per aixecar-se a cantar un bon grapat d'èxits dels temps gloriosos de la Mondragón: alegria, humor fins al sarcasme, literatura i llibres a l'engròs. Endollat des del primer moment amb un grup de músics més joves, l'histrionic divo va fer un desplegament de recursos, tant amb la veu com amb els moviments amunt i avall, malgrat que no va deixar de repetir que estava gras. I realment ho està,

La donostiarra Orquesta Mondragón va omplir el Teatre Joventut dins el Barnasants ■ JUAN MIGUEL MORALES

però no es nota perquè és energia concentrada, "brutal", que diria ell. Barroc i bizarro, gòtic i surrealista, definitivament esperpèntic

amarrat a una potent banda de rock, Gurruchaga va exhibir múscul amb la interpretació de *Garras humanas*, *Tic Tac*, *Caperucita*

feroz, *Mis gafas*, *Corazón de neón*, *Anda suelto Satanás*, *Ponte peluca*, *Olvidate de mí* i un grapat de recreacions mítiques del rock com ara *Stand by me*, *Imagine*, *Roadhouse Blues*, *Back in the URSS* i *Hey Jude*. Recordant els lletristes Haro Ibars, Sánchez Arguñe, Luis Alberto de Cuenca, Sabina o Aute, també el malaguanyat Popocho Ayestarán, la Mondragón ens va elevar per a un concert de fantasia, amb final apoteòsic amb *Bon voyage* i *Lola Lola*, inspirada en *L'àngel blau* de Heinrich Mann. Llàstima que no es quedessin aquí un parell de mesos. ■